

Q/A-LISTA - Horisontti 2020 Green Deal webinaari 4.6.2020

Kuinka paljon rahaa on jaossa Green Deal-haussa? Miten se allokoidaan eri osa-alueiden välillä? Suomen osuus?

- Haun kokonaisbudjetti asettunee tasolle 950 milj. € ja hakuaiheita on 20 kpl => budjetti keskimäärin 47,5 m€/hakuaihe. Horisontti 2020 -ohjelmassa allokoitun rahoituksen määrä vaihtelee aina hakuaiheittain sekä projektityypinkin mukaan (esim. koordinaatio- ja tukitoimiprojekteissa pienehkköt summat verrattuna RIA/IA). Lisäksi rahoitettavien projektien määrä/hakuaihe vaihtelee. Lopullinen tieto budjeteista tarkentuu kesän aikana (ks. aikataulu 4.6. esitysmateriaalista)
- Mailla ei ole omaa korvamerkittyä osuutta budjetista ja projektikonsortiot sisältävät osallistujia useista eri maista – rahoitettaviksi esitettävät hankkeet kilpailevat keskenään innovatiivisuudellaan sekä odotetuilla vaikutuksillaan ja tulosten hyödyntämispotentiaalillaan

Green Deal –haun aikataulu ja hakemusten deadline? Aikataulu? Viimeisin tieto aikataulusta? Miten aikataulu etenee haun jälkeen (01/2021)?

- Haku aukeaa näillä tiedoilla syyskuun 2020 puolivälissä ja menee kiinni tammikuun 2021 lopussa
- Hakemukset ovat yksivaiheisia ja ne käsitellään normaalin H2020 menettelyn ja käsittelyaikataulun puitteissa. Käsittely viedään läpi kokonaisuudessaan siten, että rahoitettavien projektien sopimukset allekirjoitetaan vuoden 2021 loppuun mennessä (Q4), ja kukin projekti voi käynnistyä sille sovitussa aikataulussa sopimuksen allekirjoituksen jälkeen.

Tuleeko hauista yksi- vai kaksivaiheisia?

- Kaikki syyskuussa Horisontti 2020-ohjelman Green Deal -haut ovat yksivaiheisia

Mitä hakutyyppisiä Green Deal –haussa on mukana RIA, IA , CSA?

- Haussa on mukana kaikkia projektityyppejä; RIA (tutkimus- ja innovaatioimet), IA (innovaatioimet) ja CSA (koordinointi- ja tukitoimet)

Onko Green Dealin rahoitusmalli sama kuin nykyisissä H2020-hauissa? Tukiprosentti hanketyypeittäin (funding rate)? Omarahoitusosuus? Entä yleiskustanusten kattaminen?

- Horisontti 2020-säännöt pätevät eli RIA 100 %, CSA 100 % ja IA 100% (non-profit osallistajat)/70% (for profit osallistajat) suorista kustannuksista + lisäksi 25 % yleiskustannuksiin
- HUOM! Innovaatioimien (IA) osalta saattaa mahdollisesti tulla pieniä muutoksia joihinkin hakuteemoihin ja niitä koskevien projektien tukiprosentteihin, mikäli hankkeissa oletetaan olevan mukana isoja investointeja – tarkka tieto tulee lopullisiin hakukuulutuksiin

- Omarahoitusosuus hankkeissa liittyy yleensä yrityksille asetetun (30 %) oman osuuden kattamiseen, joskin konsortiojäsenet voivat keskenään sopia lopullisesta EU-tuen kohdistamisesta projektin sisällä myös tästä poiketen. Omarahoitusosuus ei voi kuitenkaan olla muuta julkista, ko. projektille kohdistettua rahoitusta.

Miten Green Deal –haku poikkeaa muista H2020-hauista (säännöt, arviointiperusteet)? Käytetäänkö edelleen samaa kustannusmallia kuin H2020?

- Samat säännöt pätevät.

Tuleeko hakemus pohjiin muutoksia vai ovatko käytössä normaalit Horisontti 2020 hakemus pohjat RIA/IA/CSA?

- Näillä tietoa pohjat ovat samat kuin muissakin Horisontti 2020 –hauissa. Lopulliset hakemus pohjat kannattaa ladata ja tarkistaa Funding&Tenders –portaalista ennen hakemuksen jättämistä

Konsortio vai yksin?

- Syyskuussa avautuva Horisontti 2020 Green Deal –haku on tarkoitettu ainoastaan konsortiohankkeille

Mitä parannuksia yleisellä tasolla SME2 hakemukseen, nyt kun haetaan green dealiin? Alkuun varmaankin viittaus, mihin osa-alueisiin liittyy, esim ympäristö.. ja perustelut..

- Vrt edellinen kysymys. Tämä haku ei vastaa toukokuun EIC Accelerator (SME2) Green Deal –cut offin haku, vaan on tarkoitettu yksinomaan konsortioprojekteille

Konsortioiden kokoonpano? Voivatko rahoitushakemukset olla kansainvälisille yrityskokoonpanoille?

- Horisontti 2020 yleiset ehdot konsortiohauista pätevät tähän hakuun eli minimivaatimus projekteille on, että niissä täytyy olla mukana vähintään kolme toisistaan riippumatonta osapuolta vähintään kolmesta eri EU-maasta tai assosiaatiomaasta (CSA-hankkeissa voi riittää jopa vain yksi osallistuja)
- Osallistujat voivat edustaa laajasti erilaisia tahoja - yksityisiä tai julkisia organisaatioita, pieniä tai suuria yrityksiä, yhdistyksiä, järjestöjä, jopa yksittäisiä henkilöitä, kunhan edellä mainitut minimivaatimukset täyttyvät. Myös riittävä maantieteellinen kattavuus kannattaa huomioida (ei esim. pelkästään Pohjoismaat)

Pysyvätkö kolmansien maiden osallistumismahdollisuudet edelleen hankkeissa?

- Kansainvälinen yhteistyö on yhtenä horisontaalisena painotuksena Green Deal –haussa eli kyllä.
- Tällöin samat ehdot pätevät kuin Horisontti 2020-ohjelmassa myös rahoituksen osalta eli EU ei yleensä maksa kolmansien maiden osallistujien kustannuksia, ellei EU erikseen arvioi niiden osallistumisen olevan ehdottoman välttämätöntä projektin toimien ja tavoitteiden sekä tulosten saavuttamisen kannalta

- Muuta lisätietoa ja poikkeukset komission sivuilta International cooperation: <https://ec.europa.eu/research/iscp/index.cfm?pg=participate> sekä H2020 List of counties eligible for funding: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/wp/2016-2017/annexes/h2020-wp1617-annex-a-countries-rules_en.pdf
- Alihankinta kolmansista maista tietysti on mahdollista, mutta sekin yleisten H2020 –ohjelmaa koskevien hankinta säännösten mukaan

Voivatko australialaiset ja intialaiset yliopistot saada rahoitusta Horisontti Green Deal -ohjelmasta esim. tutkimusvierailuun Suomessa?

- Miten kysymyksen tutkimusvierailu pitäisi ymmärtää? Vrt. edellä kolmansien maiden osallistuminen ja kustannusten tukeminen. Mihin tutkimusvierailu liittyy, mitä sillä on tarkoitus saada aikaan, miten liittyy projektin sisältöön ja tavoitteisiin...? **Kansallinen Horisontti2020 –yhteyshenkilö (NCP) voi auttaa tarkempien tietojen avulla eteenpäin** <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/horisontti-2020/horisontti-yhteyshenkilot/>

Mitkä ovat rakenteilla olevat konsortiot tai projektiryhmät, joihin etsitään lisää partnereita? Onko Suomessa jo hyviä hakemuksia valmisteilla yritysten tai muiden organisaatioiden toimesta - minkälaisia? EU-yhteistyökumppanien haku?

- Suunnitteilla olevista hankkeista ja haussa olevista kumppaneista kannattaa kysellä aktiivisesti tietoja eri tahoilta; alan korkeakoulut/tutkimuslaitokset/muut omat yhteydet jo H2020-projekteissa mukana olleisiin tahoihin, EU:n järjestämät verkottumistilaisuudet, esim. European Research&Innovation Days 22.-24.9.2020 https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/events/upcoming-events/european-research-and-innovation-days_en, Komission Funding&Tenders –hakuportaalin partnerihaku (haun avautuessa aina kyseisen hakuaiheen kohdalta), Enterprisen Europe Networkin eli EEN-verkoston partnerihakupalvelut, NCP-verkostoprojektien partnerihaut, H2020 haussa mukana olleet asiantuntijat ja konsulttitoimistot jne.

Kuinka laajoja ja suuria menestyvien konsortioiden odotetaan olevan? Mikä olisi ideaali konsortion kokoonpano? Minkä kokoisia konsortioita suositellaan ja kuinka suuria hankkeita (euromääräisesti)? Onko erityisvaatimuksia yritysosallistumiseen ja tulosten hyödyntämiseen?

- Hakukuulutus määrittelee sen, mitä toimia, tavoitteita ja vaikuttavuutta hankkeella on saatava aikaan – tällä perusteella kootaan tarkoitukseen sopiva konsortio sekä profiililtaan että maantieteelliseltä kattavuudeltaan. Mitään vakiovastausta tähän ei siis ole, vaan kaikki lähtee työohjelmasta. Yleisesti ottaen Green Deal -haussa pyritään saamaan aikaan suhteellisen nopeita ja konkreettisia tuloksia ja vaikuttavuutta. Tämän vuoksi ja koska yhtenä horisontaalisena painopisteenä haussa on myös kansalaisten osallistaminen, kannattaa konsortioita rakennettaessa mieltä tarpeeksi laajasti arvoketjun eri osapuolten mukaan ottamista projektien toteuttamiseen – jos ei suoranaisesti konsortiojäsenenä, niin jollain muulla tavoin. Kullakin osallistujalla täytyy olla relevantti ja vahvuksiinsa ja resursseihinsa oikein suhteutettu rooli.

- Konsortiohankkeissa minimivaatimus on minimivaatimus – useimmiten projekteissa on sekä osallistujamaita että osallistujatahoja paljon enemmän,
- poikkeuksena CSA-projektit, joissa voi olla hausta riippuen joskus jopa ainoastaan yksi osallistuja
- Kunkin aiheen hakukuulutus määrittelee myös, minkä kokoisia euromääräisiä projektiehdotuksia komissio odottaa hakuun jätettävän

Miten pk-yritykset voisivat hyödyntää Green Deal –hakua?

- Pk-yritykset voivat osallistua hankkeisiin osana konsortiota tai alihankkijan roolissa – tämä on aina tapauskohtaista. Pk-yritykselle, ainakaan ensikertalaiselle, harvoin voi suositella koordinaattorin tai hankekokoajan roolia – tähän kannattaa etsiä kumppaneita, joilla on aiempaa kokemusta ja verkostoja taustallaan. NCP voi auttaa omalta osaltaan hahmottamaan eri mahdollisuuksia

Minkä ”vaiheen” yhtiöille haku on? Pystyvätkö ”pienemmät” liittoutumaan isojen kanssa? Yliopistojen ja yritysten roolitukset hakupartnereina? Miten pääsen helpoimmin hakemaan hankkeita? Onko hankevalmistelua ajatellen kehityskonsortioiden luomisessa jotain uutta huomioitavaa? Onko haku tarkoitettu myös yksityisen sektorin (mikro)yrityksille?

- Ks. viittauksia näihin useissa yllä olevissa kohdissa

Voiko hakuun valmistautua jo kesän aikana? Onko mahdollista saada nähdä hakutekstien drafteja?

- Voi ja kannattaa valmistautua tutustumalla alustaviin työohjelmateksteihin/hakukuulutuksiin komission Green Deal Call -sivulla https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/european-green-deal/call_en ja etsimällä jo tässä vaiheessa aktiivisia ja kiinnostuneita yhteistyökumppaneita

Minkä organisaation kautta kyseinen rahoitus järjestyy? Liittyvätkö EU aluekehitysohjelmat ja koheesiorahastot myös kyseiseen Horisontti 2020 ohjelmaan?

- Rahoitus haetaan suoraan Euroopan komissiolta ja hakemus jätetään komission sähköiseen hakemusportaaliin <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>, josta myös löytyy kaikki hakemuksen kirjoittamiseen liittyvä ohjeistus sen jälkeen, kun haku aukeaa lopullisen työohjelman valmistuttua syyskuussa.
- Komissio toivoo täydentävyyttä Horisontti-ohjelman ja muiden EU- ja kansallisten rahastojen kesken. Näin esimerkiksi muiden rahastojen kautta alkunsa saaneiden innovaatioiden kehittämisspolun johtaminen Horisontti 2020 -projekteihin nähdään tervetulleena asiana. Hakukuulutuksissa mainitaan usein myös verkottuminen ja liittymäpinta jo aiemmin aihepiirissä tehtyyn H2020-hankkeissa ja/tai muuta kautta toteutettuun kehittämistyöhön ja aiemmin toteutettujen projektien tulosten hyödyntäminen.

**Kyvykkyys mindset muutokseen - nyt mennään enemmän kohti kaupallisten ratkaisujen kehitystä?
Rahoitetaanko tässä H2020 Green Deal -haussa enemmän soveltavaa tutkimusta kuin perustutkimusta?**

- Kuten edellä todettu, pyritään tämän haun avulla saamaan aikaan suhteellisen nopeita ja konkreettisia tuloksia, joten ehkä olemme enemmän tällä puolella. Painotustarve kannattaa alusta saakka huomioida konsortioiden kokoamisessa, projektien tavoiteasetannassa ja työpakettien suunnittelussa sekä tulosten hyödyntämissuunnitelmien teossa: Myös haun RIA-hankkeilta odotetaan käytäntöön saakka ylittäviä vaikutuksia komissiolta kuullun mukaisesti enemmän 4-5 vuoden kuin 5-10 vuoden aikajänteellä.

Tuleeko samantyyppisiä hakuja myös Horisontti Euroopassa? Onko tietoa, avautuuko seuraava Green Deal -haku jo Horisontti Euroopan ensimmäisinä vuosina?

- Horizon Europe -ohjelman sisältö- ja aikataulusuunnittelu ovat vielä liian alussa, jotta tietoa sen sisällöistä alkuvuosien osalta olisi jaettavissa. Alkuperäisten suunnitelmien mukaan ohjelman budjetista yli 35 % on tarkoitus suunnata ilmastotavoitteita tukeviin projekteihin, mutta nähtäväksi jää, tuleeko esimerkiksi koronapandemian jälkeisen Euroopan elpymissuunnitelman rahoitustarve vielä vaikuttamaan rahan jakautumiseen toisella tapaa. Green Deal tulee joka tapauksessa näkymään seuraavien kymmenen vuoden aikana merkittäväällä tavalla myös Horizon Europea huomattavasti laajemmin Euroopan yhteisen kehittämisen painopisteissä.

Green deal -hakuja tukevat European Partnerships – tulevat kumppanuusohjelmat?

- Voi tutustua Horizon Europeen liittyvien tulevien kumppanuusohjelmien suunnitelmiin komission sivuilla: https://ec.europa.eu/info/horizon-europe-next-research-and-innovation-framework-programme/european-partnerships-horizon-europe_en

Miten digitalisaatio, tekoäly ja data-analytiikka voisi tukea ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Onko näiden teemojen linkittymisestä ohjelmaan lisätietoa?

- Digitaalisuus alkaa olla laajasti läpileikkaava aihe kaikkialla Horisontti –ohjelmassa ja samoin sen antamia ratkaisuja voidaan hyvin monilla eri tavoin yhdistää Green Deal –haun aiheisiin, joten ilman erillistä ohjeistusta näiden suhteen voi tuoda innovatiivisia elementtejä hankkeisiin

Kuinka raskaita haun hankkeet ovat kirjanpidollisesti ja raportoinnillisesti pk-yrityksille? H2020-ohjelman hankkeet yleisesti ovat olleet pienille firmoille niin työläitä (tai niin firmat ovat ainakin hankkeet nähneet), etteivät ne ole halunneet osallistua.

- Pk-yritysten osuus Horisontti -ohjelmassa on kaksinkertaistunut sitä edeltäneeseen FP7-puiteohjelmaan nähden. Nykyisten myös pk-yrityksissä käytössä olevien työaika- ja muiden raportointijärjestelmien aikakaudella kysymyksen näkökulma taitaa siten ehkä käytännössä enemmin perustua elämään jääneeseen ”legendaan” vailla tämän päivän totuus pohjaa. Hyvän koordinaattorin tehtävä on myös opastaa ja auttaa konsortiojäseniä projektin raportoinnin suhteen.

Lisäksi kansallinen H2020 sopimus- ja kustannusasioiden NCP neuvoo tarvittaessa.

Osallistumiskokemusta ensin konsortiojäsenenä hankkineet pk-yritykset ovat myös enenevässä määrin aktivoituneet itse hankkeiden rakentajina ja koordinaattoreina.

- Horisontti 2020 ohjelman ja sen avulla toteutettavien projektien arvoa ei myöskään pidä katsoa pelkän rahoituksen kautta, vaikka sekin on erittäin avokätistä sekä rahoitusmäärien että tuki-intensiteetin suhteen. Kansainvälisessä yhteistyössä tehtävien projektien arvokkain anti yrityksille tulee kuitenkin verkoston ja sellaisten kumppanuuksien kautta, joita yritykset voivat hyödyntää myös jatkossa esimerkiksi apuna kansainvälisille markkinoille pyrkiessään. Tämän vuoksi myös pk-yritysten on hyvä aktiivisesti olla mukana vaikuttamassa jo alusta alkaen projektin suunnitteluun ja omaan tavoiteasetantaansa. Positiivisen osallistumispäätöksen tulisi perustua arvioon siitä, että projektin tavoitteet edesauttavat ja tukevat yrityksen omia strategisia tavoitteita.

Mikä on kriittisintä, että onnistuu hakemuksessa? Käytännön vinkkejä siihen, miten rahoitushaussa parhaiten onnistuu? Millainen on hyvä työpaketti? Onko hankkeelle ehtoja sen tyyppin suhteen? (Tutkimus, kehitys, investointi, ...)?

- Hyviä vinkkejä hakemusvaiheeseen löytyy EUTIn koulutuksista, joiden aineistot löytyvät täältä: <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/horisontti-2020/esitysaineisto/>

Kiinnostunut suomalaisille yrityksille aukeavista rahoitusinstrumenteista. Aukeaako Business Finlandille jotain rahoitusinstrumentteja tähän liittyen?

- Uusista kansallisista instrumenteista nimenomaan Green Dealin liittyen ei EU-tiimille ole ainakaan vielä tässä kohtaa tullut tietoa. Sen sijaan niin Business Finlandin kuin muidenkin kansallisten rahoittajien (esim. ELY-keskus) olemassa olevia rahoitusinstrumentteja voidaan hyödyntää yritysten kehittämis- ja innovaatiotoiminnan edistämiseksi myös tähän aihepiiriin liittyen.

Teemakohtaisten kysymysten osalta lisätietoa antavat kansalliset Horisontti 2020 -yhteyshenkilöt -> kesäkuun puolivälissä käytössä jälleen tuoretta tilannetietoa hakutekstien muotoutumisesta:
<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/horisontti-2020/horisontti-yhteyshenkilot/>